

Kommunernes indberetning for 2009 af omkostninger til indsamling af udtjente bærbare batterier og akkumulatorer

Dialogforums introduktion til Miljøstyrelsens notat

Dialogforum består af repræsentanter for brancheforeninger, der har producenter og importører af bærbare batterier som medlemmer. Følgende brancheforeninger er repræsenteret: Batteriforeningen, BFE, DI, Dansk Erhverv og FEHA. Endvidere er de kommunale parter repræsenteret ved KL, RenoSam og affald danmark. Miljøstyrelsen er formand. Dialogforum blev etableret i forbindelse med, at producentansvaret for batterier og akkumulatorer trådte i kraft den 1. januar 2009. Det primære formål er at drøfte erfaringen med gennemførelsen af den kommunale indsamling af bærbare batterier og opgørelsen af de kommunale omkostninger til denne indsamling.

Dialogforum har fået præsenteret vedlagte notat fra Miljøstyrelsen. Det er udarbejdet på baggrund af indberetningerne fra kommuner, producenter og importører for 2009. Kommunernes indberetning viser, at kommunernes samlede omkostninger til indsamling af bærbare batterier i 2009 var 15,2 mio. kr., og at den gennemsnitlige omkostning pr. borger var 2,75 kr. til indsamling af bærbare batterier. Producenternes og importørernes indberetning viste, at der i 2009 var indsamlet i alt 1.407 tons udtjente bærbare batterier og markedsført i alt 3.613 tons.

Dialogforum konkluderede, at der ikke ses klare tendenser i forhold til indsamlet mængde, kommunernes indsamlingsordninger og omkostningerne hertil, hvilket bl.a. skal ses i lyset af, at en del kommuner har valgt at skønne omkostninger til indsamlingen af bærbare batterier.

Dialogforum håber, at notatet kan tjene til inspiration i forhold til at tilrettelægge indsamlingen med øje for en i alle henseende effektiv indsamling af bærbare batterier.

Kommunernes indberetning for 2009 af omkostninger til indsamling af udtjente bærbare batterier og akkumulatører

Fra 1. januar 2009 har producenter og importører af bærbare batterier og akkumulatører skulle finansiere den kommunale indsamling af udtjente bærbare batterier og akkumulatører. Samtidig har kommunerne været forpligtet til at etablere indsamlingsordninger for udtjente bærbare batterier og akkumulatører i borgernes nærhed.

For at kunne opgøre kommunernes omkostninger til indsamlingen har kommunerne skulle indberette deres afholdte omkostninger til Miljøstyrelsen. Indberetningsfristen blev fastsat til den 1. april 2010.

Forud for møde i Dialogforum den 5. maj 2010 var der modtaget indberetning fra 87 kommuner. Indberetningerne viste en betydelig variation i kommunernes omkostningsniveau, antal af indsamlingsordninger og udfyldelse af indberetningsskemaet. Miljøstyrelsen orienterede på mødet om, at styrelsen anså det nødvendigt at foretage en kvalitetssikring af hver enkelt indberetning.

Kvalitetssikringen er gennemført i form af en gennemgang i maj-juli 2010 af samtlige de i første omgang modtagne indberetninger. 49 kommuner er herefter enten rykket for manglende indberetning eller anmodet om supplerende oplysninger eller dokumentation til indberetningen. Mange kommuner er kontaktet flere gange. For at fremme processen valgte Miljøstyrelsen efterfølgende at kontakte de uafsluttede kommuner telefonisk.

De sidste oplysninger om kommunernes omkostninger er modtaget i sidste halvdel af november 2010. På grund af en valideringsproces forelå de endelige data fra producenter og importørers indberetning af indsamlede mængder bærbare batterier på de kommunale indsamlingssteder i DPA-Systems opdaterede WEEE og BAT Statistik, november 2010.

1. Proces ved kvalitetssikring

Miljøstyrelsen har gennemgået indberetningerne fra alle 98 kommuner. I det omfang kommuner har indberettet faktiske omkostninger, har miljøstyrelsen ikke foretaget sig videre i forhold til opgørelsen af omkostninger, idet kommunerne er undergivet revision.

Ved gennemgangen af indberetningerne i øvrigt blev identificeret en række forhold, der begrundede et behov for supplerende oplysninger eller dokumentation. Disse kan overordnet inddeles således:

1. Mangelfulde indsamlingsordninger

I tillæg til indberetningen af indirekte, direkte og samlede omkostninger skulle kommunerne angive hvilke indsamlingsordninger, der var etableret i kommunerne i 2009. For 4 kommuner gjorde det sig gældende, at kommunen angav, at eneste indsamlingsordning var indsamling på genbrugspladser. Disse kommuner blev anmodet om at oplyse, hvorvidt kommunen opfyldte kravet om borgernær indsamling, jf. batteribekendtgørelsens § 18, og i givet fald oplyse, hvorledes kravet var opfyldt. De kommuner, der ikke allerede havde etableret indsamling i borgernes nærhed, oplyste, at sådan indsamlingsordning var under etablering.

2. Manglende begrundelse for skøn

Kommuner, der ikke indberettede faktiske omkostninger, skulle i indberetningsskemaet begrunde anvendte skøn over omkostningerne. En stor del af de kommuner, der havde indberettet skønnede omkostninger, angav ikke tilstrækkelige begrundelser for skønnet eller angav ikke hvilke indsamlingsordninger skønnet vedrørte. Eksempelvis er det ikke blevet anset for en tilstrækkelig begrundelse, hvis en kommune oplyste, at der var skønnet et tidsforbrug til indsamling af batterier i forhold til et samlet timeforbrug uden nærmere angivelse.

Miljøstyrelsen bad følgelig nogle kommuner om at give supplerende oplysninger, der uddybede hvilke andele, der var lagt til grund for de skønnede omkostninger og hvis det ikke var oplyst tidligere, hvilken ordning de skønnede omkostninger vedrørte.

De fleste kommuner indsendte herefter de bagvedliggende beregninger, som havde ligget til grund for de angivne skøn, hvorefter Miljøstyrelsen kunne acceptere begrundelserne som tilstrækkelige.

3. Uklare poster

I forbindelse med gennemgangen kunne der i enkelte kommuners indberetninger konstateres poster, der gav anledning til tvivl om det konkrete indhold. Disse kommuner blev bedt om nærmere at beskrive, hvilken aktivitet omkostningen omhandlede. For flere kommuner foranledigede Miljøstyrelsens forespørgsel en revideret indberetning, hvor enkelte poster udgik eller omkostningernes omfang blev revurderet. Dette drejede sig f.eks. om omkostninger til vejning af indsamlede batterier, indsamlingsmateriel på genbrugspladsen eller andre omkostninger, som producenter og importører ifølge producentansvaret er ansvarlige for at afholde.

Andre kommuner indberettede omkostninger til indsamlingsordninger, hvis nærmere indhold ikke umiddelbart fremgik klart. Bl.a. angav fire kommuner omkostninger til indsamlingsordninger i børneinstitutioner og skoler. På Miljøstyrelsens forespørgsel har kommunerne beskrevet, at ordningerne er effektive og velfungerende ordninger, som øger børnenes opmærksomhed på vigtigheden af at indsamle bærbare batterier særskilt.

Miljøstyrelsen har anerkendt, at omkostninger til indsamlingsordninger i institutioner og skoler mv. har været afholdt i 2009, og at kommunerne har forventet, at disse kunne indgå i deres samlede omkostninger. På den baggrund har Miljøstyrelsen accepteret denne typer omkostninger til indsamlingsordninger i 2009. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er hjemmel til at udbetale kompensation eller anden form for betaling til institutioner, borgere eller foreninger, der foretager indsamling af bærbare batterier i kommunen. Sådanne typer omkostninger vil derfor ikke blive accepteret fremadrettet.

4. Stærkt afvigende omkostningsniveau

Ved gennemgangen af indberetningen kunne det konstateres, at omkostningen pr. borger varierende betydeligt selv under hensyntagen til antallet af indsamlingsordninger. Miljøstyrelsen kontaktede følgende kommuner, hvor et stærkt afvigende omkostningsniveau ikke umiddelbart kunne forklares med udgangspunkt i kommunes indberetningsskema.

Flere kommuner havde indberettet 0 kr. i samlede omkostninger på trods af, at kommunerne angav at have etableret indsamlingsordninger. På nær en enkelt kommune, som ikke reviderede kommunens indberetning, indsendte disse kommuner en revideret indberetning, hvor kommunens omkostninger til indsamling fremgik.

Ligeledes blev kommuner, hvor omkostningsniveauet var meget højt i forhold til landsgennemsnittet spurgt om yderligere oplysninger og dokumentation, som kunne forklare indberetningen nærmere. Eksempelvis indsendte en kommune dokumentation i form af faktura fra kommunens poseordning, der forklarede kommunens forholdsvist høje faktiske omkostninger.

Sammenfattende har Miljøstyrelsen accepteret kommunernes indberetning, når indberetningsskemaet var korrekt udfyldt og når kommunerne besvarede tilstrækkeligt uddybende på Miljøstyrelsens eventuelle supplerende spørgsmål.

2. Resultater fra indberetningen 2009

På indberetningsskemaet skulle kommunerne opgøre den samlede omkostning til indsamling af batterier opdelt i direkte og indirekte omkostninger. Derudover skulle kommunerne angive, hvorvidt kommunen i opgørelsen havde anvendt faktiske omkostninger eller skønnede omkostninger. For så vidt angik de indirekte omkostninger havde kommunerne endvidere mulighed for at vælge at anvende den fastsatte overheadprocent på 20% af de direkte omkostninger. Kommunernes indberetning viste samlet set følgende størrelser:

Tabel 1: Samlede, direkte, indirekte omkostninger samt gennemsnitlig omkostning pr. borger og husstand

	Samlede omkostninger (kr.)	Direkte omkostninger (kr.)	Indirekte omkostninger (kr.)	Indbyggertal pr. 1. januar 2009 ¹	Husstande pr. 1. januar 2009 ²	Gns. omkostning pr. borger (kr.)	Gns. omkostninger pr. husstand (kr.)
Total	15.159.235	12.910.897	2.248.295	5.511.355	2.563.862	2,75	5,91

Som det ses af tabellen, har kommunerne indberettet samlede omkostninger for 15,16 mio. kr. i 2009, hvoraf de direkte omkostninger udgjorde 12,91 mio. kr. svarende til 85% af de samlede omkostninger og de indirekte omkostninger udgjorde 2,25 mio. kr. svarende 15% af de samlede omkostninger. I forhold til de 9 mio. kr., der blev udbetalt til kommunerne via bloktilskuddet i 2009 har kommunerne således indberettet omkostninger, der er 6,16 mio. kr. højere.

Den gennemsnitlige omkostning pr. borger kan følgelig beregnes til kr. 2,75 og den gennemsnitlige omkostning pr. husstand til kr. 5,91.

¹ Kilde: Danmarks Statistik - © www.statistikbanken.dk/FAM55N

² Kilde: Danmarks Statistik - © www.statistikbanken.dk/FAM55N

Tabel 2: Kommunernes anvendelse af faktiske og skønnede omkostning³

	Anvendt i direkte omkostninger		Anvendt i indirekte omkostninger		
	Faktiske	Skønnede	Faktiske	Skønnede	Overheadprocent
Antal	51	65	7	31	74
Procent	53%	67%	7%	32%	76%

For så vidt angår de direkte omkostninger valgte ca. 2/3 af alle kommunerne at skønne omkostninger på en eller flere poster⁴.

Med hensyn til de indirekte omkostninger valgte ca. ¾ af kommunerne at anvende den fastsatte overheadprocent.

3. Indsamlingsordninger

I indberetningsskemaet har kommunerne skulle angive hvilke indsamlingsordninger, der er anvendt i 2009. I tabellen nedenfor ses i antal og procent, hvor mange kommuner, der anvender de forskellige ordninger.

Tabel 3: Kommunernes anvendte indsamlingsordninger

Indsamlingsordning	Antal	Procent
Poseordning: Udtjente bærbare batterier og akkumulatører anbringes af borgeren og grundejeren i poser ovenpå låget af borgerens og grundejerens beholder til dagrenovation.	59	60%
Boksordning: Udtjente bærbare batterier og akkumulatører anbringes af borgeren og grundejeren i den til formålet udleverede boks til farligt affald.	18	18%
Batteribeholderordning: Udtjente bærbare batterier og akkumulatører bringes af borgeren og grundejeren til de til formålet særligt opstillede beholdere og/eller kuber.	52	53%
Miljøbilordning: Udtjente bærbare batterier og akkumulatører afleveres af borgeren og grundejeren til miljøbilen.	17	17%
Genbrugsplads: Udtjente bærbare batterier og akkumulatører bringes af borgeren og grundejeren til de til formålet særligt opstillede beholdere/og eller kuber på kommunens genbrugsplads	98	100%
Anden:	29	30%

³ En enkelt kommune, der indberettede 0 kr. i samlede omkostninger har tilsvarende ikke angivet grundlag for indberetningen. Skemaet er således baseret på 97 kommuner.

⁴ Flere kommuner har sat kryds i anvendelse af både faktiske og skønnede omkostninger, hvorfor totalen ligger over 98 kommuner. I vejledningen beskrives imidlertid, at der kun skal sættes kryds ud for faktiske, hvis kommunen udelukkende har anvendt faktiske omkostninger i opgørelsen og kryds ud for skønnede, hvis kommunen har anvendt et eller flere skøn.

Poseordninger

Indberetningen viser, at poseordningen eller den såkaldte bornholmer-model, hvor udtjente batterier anbringes af borgerne ovenpå låget af beholderen til dagrenovation er etableret i 60% af alle kommuner.

Fem kommuner har endvidere angivet andre former for poseordninger i indberetningsskemaet under "andre ordninger", hvor posen til udtjente bærbare batterier ikke lægges på beholderen til dagrenovation men derimod på affaldsbeholdere til papir, glas eller øvrigt affald. Medregnes disse ordninger som poseordninger har i alt 64 kommuner poseordninger – svarende til 63% af alle kommuner. Poseordninger er således den mest anvendte borgernære indsamlingsordning.

Boksordning, Batteribeholderordning og Miljøbilordning

Af indberetningen ses, at over halvdelen af kommunerne har etableret en batteribeholderordning. Herudover har knap en femtedel af kommunerne etableret indsamling via enten boksordning og/eller miljøbilordning.

Genbrugsplads

Alle 98 kommuner har angivet, at borgerne har mulighed for at aflevere bærbare batterier på en genbrugsplads. Således er genbrugspladsen den eneste ordning, som samtlige kommuner anvender.

Fire kommuner har angivet, at genbrugspladsen var eneste indsamlingsordning i kommunen i 2009.

Hos de kommuner, som har udspecificeret en omkostning til genbrugspladsen, er der konstateret et forholdsvist varieret skøn over antallet af timer, der er anvendt af personalet på pladsen.

Anden ordning

30% af kommunerne har angivet, at kommunen anvender en eller flere andre indsamlingsordninger end de fem ordninger, der er angivet i skemaet (se bilag 1). De beskrevne "andre ordninger" kan inddeles i følgende former for indsamlingsordninger:

- Andre former for poseordninger end den angivne, hvor posen til batterier indsamles sammen med dagrenovationen.
- Storskraldsordninger, hvor indsamlingen af batterier foregår i forbindelse med afhentning af storskrald
- Ordninger ved etageejendomme og boligselskaber, hvor indsamlingen af bærbare batterier foregår i gårde eller via vicevært.
- Ordninger, hvor indsamlingen foregår ved eller af kommunens institutioner eller ved hjælp af frivillige organisationer mod godtgørelse
- Ordninger, hvor der indsamles i butikker eller detailhandlere som f.eks. farvehandlere, bygemarkeder og supermarkeder. Ordningerne ses at fungere både som hente- og bringeordninger.

4. Kommunale indsamlingssteder og indsamlede mængder

Fra 1. januar 2009 har producenter og importører af bærbare batterier været forpligtet til at afhente de indsamlede mængder af udtjente bærbare batterier og akkumulatorer fra de kommunalt etablerede opsamlingssteder. Ifølge DPA-System, der registrerer de kommunale indsamlingssteder, har kom-

munerne etableret i alt 381 indsamlingssteder⁵, hvorfra producenterne skal hente elskrot og/eller batterier. Således har mange kommuner registreret flere indsamlingssteder.

Tre kommuner (Gentofte, Frederiksberg og Vallensbæk) er uden egne indsamlingssteder. Producenterne har tilsvarende ikke indberettet en indsamlet mængde bærbare batterier i disse kommuner.

Herudover er der fem kommuner (Brønderslev, Læsø, Morsø, Samsø og Fanø), hvor der ikke er indberettet indsamlede mængder af bærbare batterier. Disse kommuners indsamlede mængde må formodes at indgå i producenternes indberetning af tilbagetaget mængder fra andre kommunale indsamlingssteder.

Det er ikke undersøgt, hvor kommunerne uden indberettede mængder har fået registreret deres indsamlede mængder, eller fra hvilke indsamlingssteder der afhentes indsamlede mængder fra flere kommuner – f.eks. på fælleskommunale genbrugspladser. Der skal derfor tages forbehold for opgørelsen over de registrerede mængder indsamlede kg. bærbare batterier pr. kommune. Nogle kommuner kan således være registreret for en større mængde eller en mindre mængde end kommunens reelle indsamling, herunder indgår de ovennævnte otte kommuner med en indsamlet mængde på 0 kg.

Producenterne har indberettet, at der fra de kommunale indsamlingssteder er indsamlet 1.208,84 tons udtjente bærbare batterier og akkumulatorer. Med kommunernes samlede omkostninger på 15,16 mio. kr. svarer dette til 12,54 kr. pr. kg. indsamlede bærbare batterier fra de kommunale indsamlingssteder.

Udover indsamling fra de kommunale indsamlingssteder, indsamler og indberetter producenterne også indsamling fra kollektive indsamlingssteder og producenternes egen indsamling. Som det ses i nedenstående tabel er der i 2009 indsamlet i alt 1.407 tons bærbare batterier og akkumulatorer. For den totale mængde svarer dette til en omkostning på 10,78 kr. pr. kg. indsamlede bærbare batterier. Den kommunale indsamling af udtjente bærbare batterier svarer således til 85% af den totalt indsamlede mængde.

Tabel 4: Indsamlede mængder af udtjente bærbare batterier – indberettet pr. producent

År 2009 (tons)	Kommunale indsamlingssteder ⁶	Kollektive indsamlingssteder	Producenternes egen indsamling	Total indsamlet
Bærbare batterier og akkumulatorer	1.199,98	205,66	1,16	1.406,81

Kilde: WEEE og BAT Statistik 2009/ DPA-System, November 2009

⁵ Kilde: WEEE og BAT Statistik 2009/ DPA-System, November 2009

⁶ Det skal bemærkes, at der er en mindre uoverensstemmelse mellem producenternes indberetning af indsamlede mængder på kommunale indsamlingssteder pr. producenter (1.199,98 tons) og indberetningen pr. indsamlingssted (1.208,8 tons). I DPA-Systems WEEE og BAT Statistik 2009 beskrives i bilag 1 øvrige forhold som influerer på data for batterier.

5. Markedsførte mængder og indsamlingsprocent

Producenter og importører af bærbare batterier har for første gang skulle indberette mængden af markedsførte bærbare batterier i kalenderåret 2009. Producenternes indberetning er foretaget sammen med indbetalingen af betalingen for mængden af markedsførte bærbare batterier og akkumulatører til SKAT, hvorefter SKAT har overført resultatet af den indberettede mængde pr. producent til DPA-System. I nedenstående tabel ses den summerede indberettede, markedsførte mængde bærbare batterier pr. type. Der skal imidlertid tages forbehold for fordelingen mellem typerne, i det typerne ikke fremgik af SKATs indberetningsskemaer ved indberetningsperioden start.

Tabel 5: Markedsførte mængder af bærbare batterier og akkumulatører

År 2009 (tons)	Kviksølv/ Knapceller	Blysyre	Nikkel Cadmium	Andre	Total markedsførte mængder
Bærbare batterier og akkumulatører	645	198	113	2.657	3.613

Kilde: WEEE og BAT Statistik 2009/ DPA-System, November 2009

Således er 39 % af den markedsførte mængde bærbare batterier i 2009 blevet indsamlet i 2009.

I følge Batteridirektivet skal indsamlingsprocenten⁷ for batterier og akkumulatører være mindst 25 % i 2012 og 45 % i 2016. I Affaldsstrategi 2009-12, 1. delstrategi., 18. marts 2009 er fastsat et vejledende nationalt mål for bærbare batterier på 45 % i 2012.

6. Indsamlingsordninger i forhold til indsamlet mængde og omkostninger

På baggrund af data fra kommunernes og producenternes indberetning kan omkostningen pr. indsamlet kg og pr. indsamlet mængde beregnes ud fra en gruppering af kommunerne efter antal af indsamlingsordninger.

⁷ I flg. Batteridirektivets bilag 1 skal indsamlingsprocenten beregnes ved at gange årets indsamling med 3 og dele med summen af de sidste 3 års markedsførte mængder af batterier og akkumulatører (Indsamlingsprocent = $3 \cdot \text{indsamlet mængde i år X} / \text{markedsført mængde i (år X) + (år X-1) + (år X-2)}$). Da 2009 er første år, hvor mængden af markedsførte og indsamlede batterier og akkumulatører registreres, kan indsamlingsprocenten efter direktivets beregningsmetode beregnes første gang for 2011.

Tabel 6: Gruppering af kommuner efter antal indsamlingsordninger⁸

	1	2	3	4	5	6	Gennemsnit for 89 kommuner
Antal indsamlingsordninger	1	2	3	4	5	6	2,8
Antal kommuner	3	32	38	11	4	1	89
Omkostning pr. indsamlet kg. (kr.)	2,51	11,37	10,59	11,58	19,12	7,84	11,91
Indsamlet mængde pr. borger (g)	298	220	234	231	220	236	230
Omkostning pr. borger (kr.)	0,75	2,50	2,48	2,68	4,20	1,85	2,74

Gennemsnitstallene grupperet efter antal indsamlingsordninger i tabel 6 omfatter kun 89 kommuner (se note 6). Tallene er derfor relative. Det totale antal ordninger og landsgennemsnittet fremgår af tabel 7.

Tabel 7: Antal ordninger, og samlede gennemsnitlige omkostninger og mængder for alle kommuner:

	1	2	3	4	5	6	Gennemsnit alle kommuner
Antal indsamlingsordninger	1	2	3	4	5	6	2,8
Antal kommuner	4	36	41	12	4	1	98
Omkostning pr. indsamlet kg. (kr.)	-	-	-	-	-	-	12,54
Indsamlet mængde pr. borger (g)	-	-	-	-	-	-	219
Omkostning pr. borger (kr.)	-	-	-	-	-	-	2,75

Af tabel 6 og 7 ses at flest kommuner har 3 indsamlingsordninger (svarende 42% af alle kommuner) og, at kommunerne i gennemsnit har 2,8 indsamlingsordninger.

For de fire kommuner, som har indberettet at have en enkelt indsamlingsordning, er dette en genbrugsplads. De øvrige kommuner med henholdsvis 2, 3, 4, 5 og 6 ordninger har indberettet forskellige kombinationer af indsamlingsordninger.

Med hensyn til omkostningen pr. indsamlet kg. ses, som det kan forventes, at den gennemsnitlige omkostning er lavest for kommuner, der udelukkende har en genbrugsplads som indsamlingsordning og højest for de fire kommuner, som har 5 indsamlingsordninger. For kommuner med 2, 3 og 4 ordninger ses den gennemsnitlige omkostning at være på samme niveau og tæt på landsgennemsnittet på 12,54 kr. pr. indsamlet kg. for den kommunale indsamling.

Sammenlignes den indsamlede mængde pr. borger i forhold til antallet af indsamlingsordninger, kan der ikke konstateres en entydig sammenhæng. Den højeste gennemsnitlige indsamling på 298 g pr. borger ses mod umiddelbar forventning hos kommuner med en enkelt indsamlingsordning.

⁸ I beregning af omkostning pr. indsamlet kg og indsamlet mængde i tabel 6 indgår i alt 89 kommuner. Af de 9 kommuner, der ikke medtaget i beregningen, har 8 kommuner ingen indberettet indsamlet mængde og 1 kommune har indberettet 0 kr. i samlede omkostninger. Beregningerne af omkostning pr. indsamlet kg., indsamlet mængder pr. borger og omkostning pr. borger for hver gruppering skal derfor ses i forhold til hinanden. Tallene kan således ikke direkte holdes op mod landsgennemsnittet i tabel 7.

For kommuner med henholdsvis 2,3,4 og 5 indsamlingsordninger ligger den gennemsnitlige indsamling pr. borger meget tæt (fra 220 g til 234 g).

Sammenfattende kan der på baggrund af dette første års indberetning fra kommuner og producenter således ikke konstateres en entydig sammenhæng mellem antallet af indsamlingsordninger og omkostningen pr. indsamlet kg eller indsamlet mængde pr. borger.

7. Eksempler på kommuners omkostninger og indsamling

For at undersøge, om der på baggrund af kommunernes indberetning kan udledes gode eksempler på indsamling af bærbare batterier, er der udtrukket data for de ti kommuner med henholdsvis højeste indsamling pr. borger og laveste omkostninger pr. indsamlede kg. Oversigterne findes i bilag 2 og 3 og beskrives i det følgende.

Kommuner med høje indsamlede mængder udtjente bærbare batterier pr. borger (bilag 2)

Af de 10 kommuner med den højeste indsamling pr. borger har 6 af kommunerne angivet at have 3 eller flere indsamlingsordninger og ligger dermed en anelse højere end det gennemsnitlige antal indsamlingsordninger på 2,8. For kommunen med den næsthøjeste indsamlede mængde pr. borger er det bemærkelsesværdigt, at kommunen i 2009 kun havde etableret indsamling via genbrugsplads. Kommunens omkostning pr. borger ligger i den midterste tredjedel af alle kommuner og ligger dermed ikke tilsvarende lavt for så vidt angår omkostninger.

Halvdelen af de 10 kommuner har en poseordning. Dermed har færre af kommunerne med en høj indsamling pr. borger etableret en poseordning i forhold til alle landets kommuner, hvor knap 2/3 tilbyder en poseordning. Umiddelbart kan der således ikke ses en direkte sammenhæng mellem kommuner med en høj indsamling pr. borger og deres anvendelse af det mest udbredte borger-nære ordninger, poseordninger.

Kommunen, som udmærker sig have den største mængde indsamlede udtjente bærbare batterier på 35,7 tons, har ligeledes den højeste indsamling pr. borger på 607 gram trods en forholdsvis lav befolkningstæthed i kommunen. Kommunens omkostning pr. borger på kr. 4,43 ligger dog over landsgennemsnittet (2,75 kr.) og er samtidig den næsthøjeste af de 10 kommuner.

Det bemærkes endvidere, at kommunerne med den højeste indsamling pr. borger alle har omkostninger pr. indsamlet kg. der ligger væsentlig under det samlede gennemsnit på 12,54 kr. pr. indsamlet kg. Det kan således ses, at en høj indsamling pr. borger medfører en forholdsvis lav omkostning pr. indsamlet kg. bærbare batterier, men ikke nødvendigvis lave omkostninger pr. borger til indsamlingen.

Kommuner med lave omkostninger pr. indsamlet kg. udtjente bærbare batterier (bilag 3)

3 af de 10 kommuner med de laveste omkostninger pr. indsamlede kg. havde i 2009 ikke etableret andre indsamlingsordninger end genbrugspladsen. Blandt disse 3 kommuner, hvor omkostningsniveauet forventelig er forholdsvis lavt, har en kommune samtidig landets laveste omkostning på kr. 1.03 kr. pr. indsamlet kg. hvor gennemsnittet for hele landet er 12,54 kr. Blandt de øvrige 7 kommuner findes kommuner med både 2,3 og 4 indsamlingsordninger. Der kan således ikke ses en direkte sammenhæng mellem lave omkostninger og relativt få indsamlingsordninger.

Fælles for de 10 kommuner med den laveste omkostning pr. indsamlet kg. er, at kommunernes omkostning pr. borger og omkostning indsamling pr. husstand alle ligger under landsgennemsnitte-

ne. Kommunernes forholdsvist lave omkostningsniveau kommer således også til udtryk i lave omkostninger pr. indsamlet kg.

En enkelt kommune er både blandt de 10 kommuner med højeste indsamling pr. borger og blandt de 10 kommuner med laveste omkostning pr. indsamlet kg. udtjente bærbare batterier. Denne kommune anvender to indsamlingsordninger – en boksordning og genbrugsplads og har dermed etableret færre ordninger end gennemsnittet af alle kommuner.

To af de 10 kommuner er de eneste, som har en befolkningstæthed, der ligger over landet befolkningstæthed på 550 indbyggere/km². Der kan således ikke konstateres en umiddelbar sammenhæng mellem en høj befolkningstæthed og forholdsvis lave omkostninger pr. kg. indsamlede udtjente bærbare batterier.

Bilag 1: Andre indsamlingsordninger

Andre poseordninger

- Poseordning - udtjente bærbare batterier anbringes af borgeren og grundejeren i poser ovenpå låget af borgernes og grundejernes beholder til papir.
- Poseordning: i poser ovenpå låget til papirbeholder, der tømmes hver måned.
- Udtjente bærbare batterier og akkumulatorer anbringes af borgeren og grundejeren i poser ovenpå låget af borgerens og grundejerens beholder til papir.
- Poseordning: Udtjente bærbare batterier og akkumulatorer anbringes af borgeren og grundejeren i poser ovenpå låget af borgerens og grundejerens beholder til papir.
- Udtjente bærbare batterier anbringes af borgeren og grundejeren i poser oven på låget af borgerens beholder til genbrugeligt affald.
- Genbrugsbil - udtjente bærbare batterier anbringes af borgeren og grundejeren i poser ved siden af øvrigt affald til genbrug såsom dåser, pap og elektronisk affald.
- Poseordningen er modificeret således, at der er udleveret en batteriboks til alle husstande, som kan aflevere denne på skraldespandslåget og med udlevering af ny boks som erstatning.
- Boksordning fungerer på samme måde som poseordninger, idet boksen hver 4. uge indsamles sammen med dagrenovationen.
- "Kurveordning" - Udtjente bærbare batterier og akkumulatorer anbringes af borgeren og grundejeren, i poser, i udleverede kurve placeret ved borgerens og grundejerens minicontainere i dagrenovation.

Storskraldsordning mv.

- Storskraldsordning: Udtjente bærbare batterier og akkumulatorer indsamles af borgere og grundejere via en storskraldsordning 4 gange årligt.
- Storskraldsindsamling.
- I kommunen anvendes der er storskraldsordning, hvor man kan aflevere farligt affald via en problemaffaldskasse. Batterierne håndteres via kemihuset. Indsamling sammen med problemaffaldskasserne. Borgerne kan endvidere aflevere batterier på genbrugspladserne i kemihusene.

Ordninger ved etageejendomme/ viceværtordninger

- Batteribeholderordning (etageejendomme) - udtjente bærbare batterier og akkumulatorer bringes af borgeren og grundejeren til de til formålet særligt opstillede beholdere i gårde mv. hos etageejendomme.
- Aflevering af batterier i skabe til farligt affald - udtjente batterier og akkumulatorer bringes af borgeren og grundejeren til de til formålet særligt opstillede skabe til farligt affald i gårde mv. hos etageejendomme.
- Ved store boligselskaber kan udtjente bærbare batterier og akkumulatorer bringes af borgeren og grundejeren til de til formålet særligt opstillede batteribokse. Disse tømmes 2 gange årligt.
- Viceværtordning - borgeren afleverer batterier til viceværten, der får dem afhentet af en miljøbil.
- Viceværtordning for farligt affald dækkende etageejendomme. Ordningen omfatter også bærbare batterier og akkumulatorer.

Institutioner og frivillig indsamling

- Der indsamles batterier af børnehaver, ungdomsorganisationer og skoler.
- Skoler, dagindst., frivillige organisationer indsamler batterier fra husholdningerne. Afleveres på genbrugsstationerne mod godtgørelse.
- Beholdere ved kommunale institutioner.
- Godtgørelse til børneinstitutioner.
- I kommunerne indsamler frivillige organisationer papir, og derfor også batterier.

Butikker og detailhandel

- Detailhandlere.
- Indsamling af batterier via affaldsselskab - udtjente bærbare batterier og akkumulatorer bringes af borgeren og grundejeren til de til formålet særligt opstillede kasser hos butikker, virksomheder, boligselskaber mv.
- Borgeren afleverer batterier i batteribokse i butikker/institutioner eller til farvehandler. Afhentes efterfølgende af en miljøbil.
- Indsamling via detailhandel og tankstationer.
- Udtjente bærbare batterier og akkumulatorer bringes af borgeren og grundejeren til detail formålet særligt opstillede beholdere/og eller kuber i byggemarkeder, malerforretninger mm.
- Udtjente bærbare batterier og akkumulatorer afleveres til farvehandlerbutikker. Batterierne afhentes af kommunen som afleverer dem på genbrugsstationerne.
- Batterikasser til erhvervsvirksomheder - herunder detailhandel.
- Batteriordning for butikker, institutioner o. lign.
- Mange butikker tager imod brugte batterier, da indleverer til Genbrugsstationen.
- Vi har opsat små bokse rundt om ved de forskellige forretningsdrivende. De kommer så selv til Genbrugspladsen og tømmer i de bokse der er opstillet til formålet der.
- Indsamling i udvalgte butikker.
- Udtjente bærbare batterier kan afleveres i udvalgte supermarkeder og farvehandlere.
- Butiksordning: Udtjente bærbare batterier kan af borgeren afleveres i visse butikker, hvorfra affaldsselskabet afhenter batterier 4 gange årligt.
- Batteribokse i butikkerne.

Bilag 2: Kommuner sorteret efter højeste indsamlede mængde udtjente bærbare batterier pr. borger

																		Beskrivelse af anden ordning
	Indbyggertal 1. januar	Befolkningstæthed (indb/km2)	Antal husstande 1. januar	Samlede omkostninger (kr.)	Indsamlet mængde (t)	Omkostninger pr borger (kr.)	Omkostninger pr husstand (kr.)	Omkostning pr. indsamlet kg. (kr.)	Indsamlet mængde pr. borger (g)	Poseordning	Boksordning	Batteribeholder-ordning	Miljøbilordning	Genbrugsplads	Anden			
1	58.803	39	25.377	260.508	35,7	4,43	10,27	7,29	607	1		1		1				
2	37.625	125	16.693	74.400	21,6	1,98	4,46	3,44	575					1				
3	26.635	2.212	12.578	127.467	14,4	4,79	10,13	8,82	542	1		1	1	1				
4	51.532	1.325	25.842	114.629	21,4	2,22	4,44	5,36	415			1		1	1			Mange butikker tager imod brugte batterier, da indleverer til Genbrugsstationen.
5	47.400	605	20.891	89.936	19,0	1,90	4,31	4,74	401				1	1	1			Der indsamles batterier af børnehaver, ungdomsorganisationer og skoler
6	42.762	59	19.008	42.133	16,0	0,99	2,22	2,63	375		1			1				
7	38.390	53	17.736	78.138	14,3	2,04	4,41	5,47	372	1				1				
8	92.823	65	41.669	205.012	32,6	2,21	4,92	6,29	351	1		1		1	1			Batteribokse i butikkerne
9	76.793	155	35.702	99.337	26,6	1,29	2,78	3,73	347	1		1		1				
10	67.102	72	30.693	199.300	22,8	2,97	6,49	8,73	340		1	1		1				

Bilag 4: Kommuner sorteret efter laveste omkostning pr. borger til indsamling af udtjente bærbare batterier

	Indbyggertal 1. januar	Befolkningstæthed (indb/km2)	Antal husstande 1. januar	Samlede omkostninger (kr.)	Indsamlet mængde (t)	Omkostninger pr. borger (kr.)	Omkostninger pr. husstand (kr.)	Omkostning pr. indsamlet kg. (kr.)	Indsamlet mængde pr. borger (g)	Poseordning	Boksordning	Batteribeholder-ordning	Miljøblordning	Genbrugsplads	Anden	Beskrivelse af anden ordning
1	13.411	739	5.722	2.930	2,5	0,22	0,51	1,18	186	1		1	1	1		
2	80.954	118	37.425	19.368	18,8	0,24	0,52	1,03	232					1		
3	40.214	619	18.689	16.130	7,4	0,40	0,86	2,18	184			1		1		
4	38.990	45	17.020	23.400	1,8	0,60	1,37	13,16	46	1				1	1	Storskraldsindsamling
5	35.441	88	15.515	21.500	5,5	0,61	1,39	3,94	154					1		
6	21.946	43	9.795	15.013	4,3	0,68	1,53	3,49	196	1				1		
7	22.098	60	10.278	17.472	0	0,79	1,70	-	-					1	1	Vi har opsat små bokse rundt om ved de forskellige forretningsdrivende. De kommer så selv til genbrugspladsen og tømmer i de bokse, der er opstillet til formålet der.
8	31.013	256	13.767	24.703	6,3	0,80	1,79	3,91	204			1		1	1	Udtjente bærbare batterier og akkumulatorer afleveres til farvehandlerbutikker. Batterierne afhentes af kommunen som afleverer dem på genbrugsstationerne.
9	49.366	2.253	23.375	40.080	5,1	0,81	1,71	7,79	104			1	1	1		
10	302.618	645	145.182	259.250	64,8	0,86	1,79	4,00	214	1		1		1		

Note: En enkelt kommune har indberettet 0 kr. i samlede omkostninger og er derfor ikke medtaget i oversigten